

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2015. február 19. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntette miatt I.rendű vádlott ellen indított büntetőügyben a **Budapest Környéki Törvényszék** 2014. február 25. napján kihirdetett **12.B.133/2013/4.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a:

A vádlott cselekményét testi sértés büntettének [Btk. 164. § (1) bekezdés, **(3) bekezdés**, (8) bekezdés 1. fordulat] **minősíti.**

A vádlottat az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól **előzetesen mentesíti.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy a tartózkodási helyre vonatkozó megállapítást mellőzi. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

Az elsőfokú bíróság I.rendű vádlottat életveszélyt okozó testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) bekezdés a (8) bekezdés I. fordulat] miatt 2 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén börtönben kell végrehajtani, és a vádlott a szabadságvesztés kétharmad része letöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére kötelezte a vádlottat.

A törvényszék ítélete ellen fellebbezést jelentett be az ügyész a vádlott terhére, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés hosszabb időtartamra történő felfüggesztése érdekében, valamint a vádlott és védője enyhítés érdekében.

A fellebbviteli főügyészség az általa bejelentett fellebbezést fenntartotta, míg a vádlott és védője által bejelentett fellebbezéseket alaptalanoknak tartotta. Összességében az elsőfokú ítélet megváltoztatására, a kiszabott szabadságvesztés hosszabb időre történő felfüggesztésére, egyebekben pedig az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezést annyiban módosította, hogy a vádlott előzetes mentesítését is indítványozta.

Az ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján eljárva az ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált, és ennek keretében azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéstől mentesen folytatta le az eljárását.

Eljárási szabályt sértett azonban a törvényszék, amikor a 2014. február 25. napján megtartott bírósági tárgyaláson a tanúvallomásként értékelendő nyilatkozatokat is rögzítő rendőri jelentéseket ismertetett (nyomozati iratok 49. és 67. oldal) annak ellenére, hogy a Be. 168. § (1) bekezdése szerint a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról, illetőleg szembesítéséről jelentés nem készíthető. A másodfokú bíróság ezért a rendőri jelentések ezen tartalmát mellőzte a bizonyítékok közül. Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri jelentésekben foglaltakat más bizonyíték is tartalmazta, ezért ezen eljárási szabálysértés az ítélet megalapozottságára kihatással nem volt.

A törvényszék a tényállás-felderítési kötelezettségének eleget téve, a vád tárgyát képező releváns tényekre az elbíráláshoz szükséges körben és mélységben a bizonyítást felvette. Az így beszerzett bizonyítékokat indokolási kötelezettségének eleget téve mérlegelési körébe vonta, és elfogadható, logikus

és iratszerű indokát adta annak, hogy a tényállást mi alapján állapította meg. Az ezzel összefüggésben tett megállapításait az ítélet tábla túlnyomó részt osztotta azzal, hogy mivel az eljárás során kihallgatott igazságügyi fegyverszakértő a szakértői kompetenciáját meghaladó kérdésekre is nyilatkozott, így a vádlott tudattartalmára - amelynek megállapítása a bíróság feladata -, illetőleg a flóbert pisztollyal okozható sérülésekkel kapcsolatban - amely pedig orvosszakértői kompetenciába tartozik - a másodfokú bíróság az ítélet ezzel kapcsolatos hivatkozásait mellőzte, amely

mellőzések azonban az elbírálás szempontjából nem jártak további következményekkel.

Az ítélet 7. oldalának 4. bekezdése elírást tartalmaz, így az igazságügyi orvosszakértői kiegészítő szakvélemény helyesen a nyomozati iratok 183. oldalán kezdődik.

Az ítélet tábla a vádlott fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata, valamint az iratok egybehangzó adatai alapján a törvényszék ítéletének tényállását kis mértékben helyesbítette illetve kiegészítette a továbbiak szerint [Be. 352. § (1) bekezdés a) pont]:

A vádlott a sértettől különváltan él, kiskorú gyermekük a vádlottal él közös háztartásban. A vádlott az ítéletben feltüntetett befektetéséből egy lakás ingatlant vásárolt (Település)-en, amelynek pontos értéke nem ismert.

Az ítélet 3. oldala 7. bekezdésének utolsó mondatát akként helyesbítette, hogy a sértettnél **közvetlen** életveszély nem alakult ki.

A fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel a tényállás immár teljes egészében megalapozott lett, s az a felülbírálat alapját képezte.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és helyesen járt el akkor is, amikor vizsgálta azt a kérdést, hogy a vádlott esetlegesen jogos védelmi helyzetben volt-e a cselekmény elkövetése során.

Az ítélet tábla ugyanakkor a törvényszék jogos védelemmel kapcsolatos okfejtését nem osztotta. A törvényszék ugyanis nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben volt-e a cselekmény elkövetése során, avagy sem. Csupán azt rögzítette, hogy a 4/2013. Büntető jogegységi határozat értelmében a Btk. 22. § (1) bekezdése szerinti jogos védelem egyik korlátja, hogy a javak elleni közvetlen erőszakkal nem járó cselekmény elhárítása a támadó életének kioltását általában nem eredményezheti, s így a tulajdon elleni támadás semmiképpen nem indokolta a sértett súlyos sérülésével járó, fegyverrel történő elhárítást.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint jelen esetben a vádlott eleve nem volt jogos védelmi helyzetben. A Btk. 22. § (1) bekezdése értelmében nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges. A 4/2013. Büntető jogegységi határozat I/1. pontja szerint a támadás olyan tevékenység, amely megvalósítja valamely bűncselekmény, vagy szabálysértés törvényi tényállásának ismérveit.

Az irányadó tényállás szerint a sértett a könnyűszerkezetes ház egyes elemeinek lecsavarozását kezdte meg, s ez indította a vádlottat a cselekvősségére. A sértett

cselekménye azonban nem valósított meg sem bűncselekményt, sem szabálysértést, hiszen tevékenységével az ingatlant nem rongálta meg, azzal semmilyen állagsérelmet nem okozott. Így bár viselkedése mindenképpen provokatívnak minősül, nem tekinthető olyan jogtalan támadásnak, amely jogos védelmi helyzetet teremtett volna.

Megjegyzi továbbá az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság azon álláspontja sem volt helyes, amely szerint a fegyverrel történő elhárítás azért nem megengedhető, mert a javak elleni közvetlen erőszakkal nem járó cselekmény elhárítása a támadó életének kioltását nem eredményezheti, hiszen az ítéletből megállapíthatóan a cselekmény elkövetése során eszközként használt flóbert típusú pisztoly normál körülmények között nem is alkalmas az emberi élet kioltására.

A törvényszék helyesen járt el, amikor vizsgálta az alkalmazandó büntető törvény kérdését, és érdemben úgy ítélte meg, hogy az elbíráláskor hatályos büntető törvénykönyv rendelkezései a vádlott számára kedvezőbb elbírálást eredményeznek arra tekintettel, hogy az 1978. évi IV. törvény és a Btk. (2012.évi C. törvény) a vádlott terhére rótt bűncselekményre nézve azonos büntetési tételt tartalmaz, ugyanakkor a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja a feltételes szabadság körében kedvezőbben rendelkezik.

A cselekmény minősítése során helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a vádlott által megvalósított bűncselekmény testi épség elleni cselekménynek minősül, ugyanakkor nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a vádlott a testi sértés melyik alapesetét valósította meg.

Az irányadó tényállásból megállapíthatóan a vádlottnak nem volt fegyverismerete, lögyakorlással egyáltalán nem rendelkezett, ugyanakkor annak érdekében, hogy a sértett a fellépését komolyan vegye, a fegyvert a sértett irányába fordította, és közvetlenül a sértett mellé akart lőni. Ebből helyesen következett a törvényszék arra, hogy a vádlott egyenes szándéka nem terjedt ki a sérülés okozására, azonban vizsgálnia kellett volna azt is, hogy a vádlott eshetőleges szándéka kiterjedt-e, s ha igen, milyen jellegű sérülés okozására terjed ki. Tekintettel a célzás jellegére, illetőleg a fegyverismeret és használat hiányára, a vádlottnak mindenképpen számolnia kellett azzal, hogy ilyen körülmények között fennáll az esélye annak, hogy a sértettet valószínűleg eltalálja, s ezáltal neki súlyos, akár életveszélyes sérülést okoz. A vádlott ezen valószínű következménybe belenyugodva követte el a cselekményét és lőtt a sértettre. Mivel a vádlottnak számolnia kellett a 8 napon túl gyógyuló, akár életveszélyes sérülés okozásának a valószínűségével, ezért a vádlott eshetőleges szándéka a 8 napon túl gyógyuló - életveszélyes - sérülés okozására kiterjedt, s az általa kifejtett magatartás a Btk. 164. § (3) bekezdése (a súlyos testi sértés) szerinti alapesetet valósította meg.

Ezért a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét testi sértés büntettének [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés (8) bekezdés 1. fordulat] minősítette annak megjegyzésével, hogy a bűncselekmény megnevezése során az elsőfokú bíróság nem a Kúria 61. Bkv. 1. a) pontjának megfelelően járt el, amikor a bűncselekményt nem a Btk. Különös Része szerinti alcímével jelölte meg.

A büntetés kiszabása körében figyelembe vett körülmények vizsgálata során az ítélőtábla további enyhítő körülményként vette figyelembe az életveszély közvetett voltát, a vádlott aktív megbánó magatartását, illetőleg a sértett provokatív jellegű magatartását. Ugyanakkor az 56. Bkv. III/2. pontja alapján mellőzte a súlyosító körülmények köréből a különösen veszélyes eszközt használva történő elkövetést, hiszen a csak testi sértés okozására alkalmas flóbert fegyver nem minősíthető ilyennek.

Az így kiegészített illetőleg helyesbített bűnösségi körülményekkel együtt is helyesen jutott a törvényszék arra az álláspontra, hogy a vádlottal szemben a büntetési célok végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés alkalmazásával is elérhetőek még oly módon is, hogy a vádlott esetében alkalmazandó büntetési tétel középértéktől jelentősebb eltérés indokolt a vádlott javára. Megjegyzi az ítélőtábla, hogy a középértékkel összefüggésben az elsőfokú bíróság elmulasztotta a Btk. 80. § (2) bekezdésére történő hivatkozást, ezért azt pótolta.

Figyelemmel a vádlott büntetlen előéletére, a kedvező személyi körülményeire, illetve arra, hogy mindent megtett annak érdekében, hogy a jövőben a sértettel konfliktusa ne legyen, ezért helyes volt az, hogy a bíróság a szabadságvesztés tartamát a törvényi minimumban állapította meg. Az enyhítő szakasz alkalmazását azonban ezen bűnösségi körülmények az eredményre is kiterjedő szándékosság mellett nem indokolják. Mindezekre figyelemmel a vádlottal szemben kiszabott büntetés lényeges enyhítése vagy súlyosítása egyaránt indokolatlan volt.

Az ítélőtábla a vádlott életvitelére, valamint a nagyszámú enyhítő körülményre figyelemmel ugyanakkor a vádlottat érdemesnek találta arra, hogy az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mentesítse, s ezért a Btk. 102. § (1) bekezdése alapján a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

Az elsőfokú bíróság a törvénynek megfelelően rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság a súlyosítás, illetve az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezéseket alaptalannak, míg az előzetes mentesítés érdekében is fenntartott fellebbezést alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint

megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a vádlott fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján a tartózkodási helyre vonatkozó megállapítást mellőzte, és a feltételes szabadsággal kapcsolatos rendelkezést a törvény szövegének megfelelően pontosította.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2015. február 19. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Halász Edina s.k.
a tanács tagja

A Fővárosi Ítéltábla 11.Bf.188/2014/4. számú ítélete és a Budapest Környéki Törvényszék 12.B.133/2013/4. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Szeged, 2015. február 19. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke